

اشاره:

صدر خدمات فنی و مهندسی به منظور افزایش و تنوع درآمدهای ارزی از چند سال پیش مدنظر مسؤولان و برنامه ریزان اقتصاد کشور قرار داشته و به همین جهت تسهیلاتی نیز ارایه شده است.

با عنایت به پتانسیلها (توانمندی‌های) اقتصادی موجود در کشور به ویژه ابتکار و خلاقیت متخصصان و مهندسان ایرانی، ایجاد تسهیلات لازم و رفع موانع موجود برای حضور و نفوذ شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی در بازارهای جهانی الزامی به نظر می‌رسد.

اما رفع موانع و ایجاد تسهیلات لازم از دید کارشناسان، به روش‌ها و قاعده‌های متفاوت و گوناگون میسر است. در این شماره از نشریه «بررسی‌های بازرگانی» با دیدگاه‌های دکتر سیف‌الله سیف‌اللهی رییس پژوهشکده المیزان و استاد دانشگاه در رشته‌های جامعه‌شناسی توسعه و اقتصاد ایران در زمینه بهینه‌سازی و توسعه صدر خدمات نرم‌افزاری، آشنا می‌شوید.

دکتر سیف‌اللهی در رشته‌های جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی توسعه دارای دکترای می‌باشد و مدرک فوق‌دکترای خود را در زمینه «توسعه و مسایل توسعه در جهان سوم و ایران» از دانشگاه «ادینبور» انگلستان اخذ کرده است و مطالعات و تحقیقاتی در زمینه جامعه‌شناسی، اقتصاد سیاسی ایران، موانع توسعه در ایران و جهان سوم و... دارد.

زمینه‌های بهبودسازی و توسعه صدر خدمات نرم‌افزاری

■ **ساختار توسعه اقتصادی - اجتماعی ایران چگونه است و چه رابطه‌ای با صدر خدمات فنی و مهندسی دارد؟**

□ با توجه به روند و ماهیت توسعه اقتصادی - اجتماعی چند دهه اخیر، توسعه اقتصادی ایران، توسعه‌ای ناپایدار، «پیرامونی» و «وابسته» است. خارج شدن از این توسعه پیرامونی و ناپایدار و رسیدن به توسعه پایدار «درون‌زا» و خوداتکا الزامی است و آن را باید در توسعه اجتماعی و انسانی پایدار و بهینه جست‌وجو کرد. به دیگر سخن بدون داشتن فن‌آوری (تکنولوژی) پیشرفته و بهینه، زمینه برای توسعه صدر خدمات فنی و مهندسی فراهم نخواهد شد. توسعه و صدر خدمات فنی و مهندسی بر فن‌آوری و دانش فنی مبتنی می‌باشد.

در درون توسعه اقتصادی در سطح جهان، جایگاه و پایگاه صدر خدمات ایران نیز قابل بررسی است. باید دید که چه میزان امکانات توسعه صدر خدمات فنی و مهندسی و دیگر

خدمات در اقتصاد کشور موجود است.

اگر کشور به مرحله‌ای از توسعه «خوداتکا»، «پایدار» و «درون‌زا» برسد، آنگاه جایگاه و پایگاه صدر خدمات فنی و مهندسی با عنوان صدر خدمات نرم‌افزاری ایران مطرح می‌شود.

○ **بدون داشتن فن‌آوری پیشرفته، زمینه برای صدر خدمات فنی و مهندسی فراهم نخواهد شد. اگر کشور به مرحله‌ای از توسعه خوداتکا، پایدار و درون‌زا برسد، آنگاه جایگاه و پایگاه صدر خدمات فنی و مهندسی مطرح می‌شود.**

■ **از نظر جنابالی موانع و تنگناهای موجود بر سر راه صدر خدمات فنی و مهندسی ایران چیست؟**
□ موانع و تنگناهای صدر خدمات فنی و مهندسی ایران به

دو دسته تقسیم می‌شوند:

الف) مسایل، مشکلات، موانع و تنگناهای داخلی

ب) موانع و تنگناهای خارجی

در بعد مشکلات و تنگناهای داخلی می‌توان به این موارد

اشاره کرد:

۱- تنگناهای ساختاری و تاریخی نشأت گرفته از ماهیت و

روند توسعه اقتصادی - اجتماعی اخیر ایران

۵- نبود زمینه‌های بهینه برای ترغیب و تشویق و

حمایت‌های راهبردی و کاربردی صدور خدمات.

موانع و مشکلات و تنگناها از بعد خارجی نیز عبارتند از:

۱- قرار گرفتن ایران در مدارهای تهاجمی و برنامه‌پذیری

در جهان به‌ویژه در زمینه توسعه صادرات خدمات نرم‌افزاری

به علت ماهیت توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی

یک قرن اخیر ایران از یک سو و روابط نامناسب و ناعادلانه و

یکسویه در جهان از سوی دیگر.

۲- وجود رقابت فشرده و سازمان‌یافته در بازار جهانی

خدمات نرم‌افزاری و رقابتی کارآزموده‌تر از ایران در بخش

صدور خدمات نرم‌افزاری در سطح بازارهای منطقه و جهان

۳- وجود موانع جهانی برای ورود ایران به بازارهای

بین‌المللی مانند تحریم اقتصادی ایران از سوی آمریکا و غیره

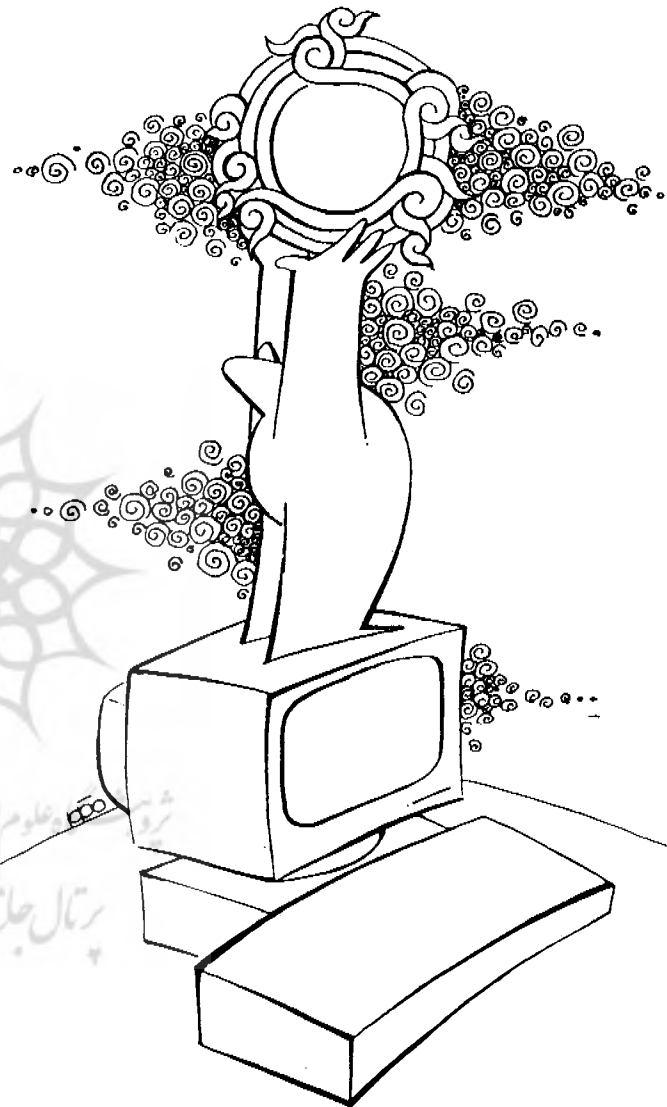
۴- کمبود اطلاعات و آگاهی مستند، دقیق و قابل اعتماد از

نحوه صدور خدمات نرم‌افزاری به بازارهای منطقه و جهان

۵- عقب‌افتادگی ایران نسبت به بسیاری از کشورهای جهان

در بخش صدور خدمات نرم‌افزاری و برتری بسیاری از

کشورهای منطقه و جهان در بهره‌یابی از سخت‌افزارها.

○ **قرار گرفتن ایران در مدارهای تهاجمی و برنامه‌پذیری جهان، وجود رقابت فشرده و سازمان‌یافته در بازارهای جهانی، موانع جهانی برای نفوذ ایران به بازارهای بین‌المللی، کمبود اطلاعات و آگاهی مستند و بالاخره عقب‌افتادگی ایران از کشورهای منطقه و جهان در بهره‌یابی از سخت‌افزارهای پیشرفته و بهینه از موانع و تنگناهای خارجی برای صدور خدمات نرم‌افزاری ایران است.**

■ **به نظر جنابعالی راه‌های رفع معضلات و تنگناهای داخلی**

و خارجی در صدور خدمات نرم‌افزاری کدامند؟

□ برای رفع این معضلات باید از بعد تحقیقات، مطالعه و

برنامه‌ریزی به موضوع نگاه کرد تا زمینه برای صدور خدمات

فنی و مهندسی آماده شود. بنابراین باید به این نکات توجه

داشت:

۱- مطالعه و بررسی جامع ابعاد اقتصادی، اجتماعی،

فرهنگی و روانی صدور خدمات نرم‌افزاری و ارزیابی

پیامدهای آن

۲- نبود سیاست‌ها و خط‌مشی‌های هماهنگ، جامع و

مشخص راهبردی و کاربردی در زمینه صدور خدمات

نرم‌افزاری

۳- نبود آگاهی جامع و مستند از تنوع خدمات نرم‌افزاری

قابل صدور ایران

۴- نبود قوانین، مقررات و دستورالعمل‌های به‌روز و

کارآمد برای صدور خدمات نرم‌افزاری

■ **توانمندی صدور خدمات فنی و مهندسی ایران به بازارهای منطقه‌ای و جهانی تا چه حد است؟**

تا ایران استعداد توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی در برخی کشورها را دارد. در زمینه گمرکات، بانکداری، سدسازی، بیمه، نفت، پتروشیمی، حمل‌ونقل، راهسازی و صنعت گردشگری توانمندی صدور خدمات وجود دارد، اما درآمد ارزی ناشی از ارایه این‌گونه خدمات را در شرایط کنونی نمی‌توان پیش‌بینی کرد.

■ **ایران توانایی صدور خدمات فنی و مهندسی به کدامیک از بازارها را دارد؟**

□ جهان به دو گروه کشورهای برنامه‌ریز و یا توسعه‌یافته و در حال توسعه یا توسعه ناپایدار تقسیم شده و ایران در شمار کشورهای گروه دوم قرار دارد. ایران می‌تواند در کشورهای در حال توسعه، که نیازمند خدمات فنی و مهندسی باشند، فعالیت کند. کشورهای تازه استقلال‌یافته شوروی سابق، خاورمیانه و آفریقا می‌تواند از بازارهای صدور خدمات فنی و مهندسی ایران به‌شمار آیند. البته در این زمینه باید کام‌به‌کام پیشرفت نمود.

■ **توصیه جنابعالی برای تسریع روند رشد صدور خدمات فنی و مهندسی کشور چیست؟**

□ تعیین یک خط‌مشی و سیاست مشخص و مدون در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی و تدوین برنامه برای فعال ساختن بخش خصوصی تا زمینه فعالیت این بخش در رشته‌های گوناگون فراهم شود.

تدوین مقررات و قوانین بهینه و سازماندهی تشکیلات اداری و گمرکی کشور و تشریفات اداری و تعیین یک متولی واقعی برای بخش خدمات فنی و مهندسی و بالاخره تقویت نقش تولی‌گری دولت در این بخش.

■ **در حال حاضر شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی کشور در چه طرح‌ها و در چه مناطقی از جهان فعال می‌باشند؟**

○ پژوهشکده «المیزان» نخستین مؤسسه تحقیقاتی غیردولتی ایران است که ۱۰ سال سابقه فعالیت در امر پژوهش در رشته‌های اقتصادی، اجتماعی، برنامه‌ریزی، زیست‌محیطی، فرهنگی، سرمایه‌گذاری، صدور خدمات مهندسی و گردشگری دارد.

۲- مطالعه و بررسی جامع در زمینه شناخت و اکتشاف انواع نرم‌افزارهای قابل صدور

۳- مطالعه و بررسی جامع در زمینه اکتشاف قابلیت‌ها، توانمندی‌ها، فرصت‌ها، تهدیدها، محدودیت‌ها و تنگناهای صدور خدمات نرم‌افزاری

۴- تعیین و اولویت‌بندی صادرات خدمات نرم‌افزاری کشور
۵- مطالعه و بررسی زمینه‌های بهینه صدور خدمات فنی و مهندسی

۶- مطالعه و بررسی بازارهای جهانی و منطقه‌ای در زمینه امکانات و محدودیت‌های صدور خدمات

۷- مطالعه و بررسی جامع در زمینه‌های اداری، حقوقی، مالی و آموزشی و نحوه ترغیب، تشویق و حمایت از صدور خدمات فنی و مهندسی

۸- مطالعه و بررسی درباره نحوه ایجاد انگیزه و سرمایه‌گذاری گروه‌های ذی‌نفع و صاحب‌صلاحیت برای صدور خدمات نرم‌افزاری

۹- سیاست‌گذاری و تعیین خط‌مشی کلان و خرد در زمینه صادرات خدمات نرم‌افزاری در راستای برنامه توسعه کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت

۱۰- برنامه‌ریزی صدور خدمات نرم‌افزاری در راستای سیاست‌های تعیین شده

○ **استعداد صدور خدمات در زمینه‌های گمرکات، بانکداری، بیمه، سدسازی، نفت، پتروشیمی، حمل و نقل، راهسازی و گردشگری در کشور وجود دارد.**

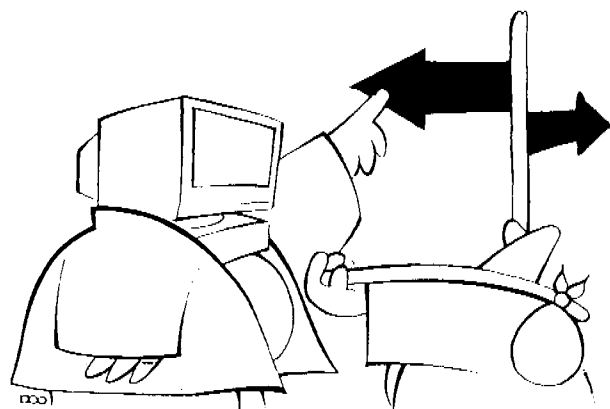

سبز فام
شرکت صنعتی و بازرگانی (سهامی خاص)
شماره ثبت ۱۲۸۱۹۵

مشارکت در اولین نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در ساحل عاج

در راستای تحقق سیاست اقتصادی
دولت جمهوری اسلامی ایران جهت
گسترش صادرات غیر نفتی و معرفی بیشتر
توان صنعتی و صادراتی کشورمان اولین
نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی
ایران در کشور ساحل عاج، دروازه
ورودی کشورهای غرب آفریقا با
همکاری مرکز توسعه صادرات ایران در
اواخر مهر ماه سال جاری در آبیجان
برگزار می شود.

برای آشنایی بیشتر با نیازهای بازار ساحل
عاج و دیگر کشورهای غربی آفریقا و حضوری
قوی تر در این نمایشگاه از شما دعوت می کنیم با
شماره تلفن های ۱-۸۷۴۹۰۳۰ و یا شماره
۸۷۰۹۳۱۷ شرکت سبز فام تماس بگیرید.

□ در بخش نفت و پالایش نفت در کشورهای عربی حاشیه
خلیج فارس و نیز کشورهای آفریقایی و جمهوری آذربایجان.
در بخش بانکداری، بیمه و حمل و نقل در کشورهای تازه
استقلال یافته شوروی سابق.

■ لطفاً فعالیت های پژوهشکده المیزان را نیز تشریح بفرمایید؟

□ پژوهشکده المیزان، اولین مؤسسه تحقیقاتی کشور است
که در بخش غیردولتی تأسیس شده است. این پژوهشکده دارای
مجوزهای دولتی با ده سال سابقه کار است و در زمینه توسعه
اقتصادی، مسایل اقتصادی، برنامه ریزی، زیست محیطی،
فرهنگی، اجتماعی و نیز در بعد سرمایه گذاری، تحقیقات
بسیاری برای سازمان های مختلف و نیز نهادهای دولتی انجام
داده است.

اعضای پژوهشی به طور تمام وقت و یا پاره وقت در چهار
گروه تشکیل یافته و تعداد آنها حدود ۶۰ نفر می باشد و در
زمینه توسعه صدور خدمات، تحقیقاتی را برای مؤسسه
مطالعات و پژوهش های بازرگانی انجام می دهد. این طرح
موضوع هایی از قبیل بیمه، بانکداری، گمرکات، حمل و نقل را
در بر می گیرد.

طرح های تحقیقاتی دیگری نیز در زمینه صنعت گردشگری
در پژوهشکده انجام شده است. در ضمن، پژوهشکده کتاب های
متعددی را انتشار داده است.

